

COOPERATION OF MEDICAL SYSTEMS FROM ROMANIA AND THE REPUBLIC OF MOLDOVA - IMPORTANT COMPONENT OF EUROREGIONS MANAGEMENT

COOPERAREA SISTEMELOR MEDICALE DIN ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA – COMPONENTĂ IMPORTANTĂ A MANAGEMENTULUI EUROREGIUNILOR

Daniel Cornel IVAN¹
Svetlana GOROBIEVSCHI²

Abstract

In the process of enlarging the European Union, it is recommended to support not only economic growth as such, but also the sustainable development of neighboring countries and this can only be done by continuously promoting and supporting cross-border cooperation projects at all levels, different forms and in accordance with the national law of each state.

Cross-border cooperation, in different fields, between Romania and the Republic of Moldova has two purposes: first is the one that tries to eliminate the tendencies of territorial isolationism, present with a strong tint among the population and politicians of the Republic of Moldova, and the second goal is to help the Republic of Moldova manage the negative events that this state cannot cope with on its own.

The cooperation of the medical systems from Romania and the Republic of Moldova is of great importance, especially now in the case of the pandemic caused by SARS-COV 2.

Good cooperation within their Euroregions has strong support from them To the European Union, this action can be considered a preparation for the accession of the Republic of Moldova to this organization, an action desired by both states.

Keywords: Euroregion, medical systems, cross-border.

1. Introducere

În procesul de extindere a Uniunii Europene este recomandată „sprijinirea nu doar a creșterii economice ca atare, ci și a dezvoltării durabile a țărilor vecine, trebuind să se acorde o atenție specială reducerii disparităților regionale și sociale” [1], iar acest lucru se poate face numai prin continua promovare și susținere a proiectelor de cooperare transfrontalieră pe toate planurile, sub diferite forme și în conformitate cu legislația națională.

Printre acțiunile agreate de Uniunea Europeană pentru promovarea cooperării transfrontaliere prin euroregiuni se regăsesc:

- „creșterea încrederii și toleranței, înțelegerii și relațiilor de bună vecinătate, în special în regiunile de graniță unde există minorități”;
- „îmbunătățirea eficienței și capacității de furnizare de servicii cetățenilor prin asocierea facilităților și serviciilor publice și private de o parte și de alta a frontierelor”;
- „gestionarea unor probleme care implică responsabilitate, coordonare și acțiuni comune: protecția mediului, diminuarea vulnerabilității la dezastrele naturale sau antropice, etc” [2];

¹ Drd., Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova daniel.ivan@saiem.utm.md

² Prof.univ.dr.,hab.,Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova email svetlana.gorobievski@imi.utm.md

2. Forme de cooperare transfrontalieră dintre România și R.Moldova.

Cooperarea, în diferite domenii, dintre România și Republica Moldova are două scopuri: unul este cel *de a ajuta Republica Moldova să gestioneze evenimentele negative la care acest stat nu poate face față prin forțe proprii*, iar al doilea scop este *încercarea de eliminare a tendințelor izolaționismului teritorial*, prezent cu tentă puternică în rândurile populației și politicienilor Republicii Moldova.

Importanța înființării euroregiunilor și buna colaborare din cadrul acestora are o puternică susținere din partea Uniunii Europene, acțiune pe care o putem considera fază premergătoare în vederea aderării R.Moldova la această organizație, acțiune dorită și sprijinită de România și confirmată prin „*Declarația comună privind instituirea unui parteneriat strategic între România și Republica Moldova pentru integrarea europeană a Republicii Moldova*”, publicată la 27 aprilie 2010 [3].

Dezvoltarea euroregiunilor necesită o puternică și permanentă cooperare transfrontalieră, care nu trebuie să rezume doar la acțiuni de natură economică, fiind necesar să existe o multitudine de alte domenii printre care și cel medical, domeniu la care România se află într-o situație mult mai bună din punct de vedere financiar și al dotărilor tehnice.

Colaborarea sistemelor medicale din cele două state este progresivă, începând din anul 2014 an în care România a donat R.Moldova 5 (cinci) ambulanțe în valoare de aproximativ 800.000 euro [4], complet utilizate, pentru realizarea misiunilor SMURD [5]. În anul 2019 Guvernul României împreună cu Guvernul Suediei au participat în cadrul asistenței oficiale pentru dezvoltare de tip bilateral la proiectul „Sprijin” al Agenției RoAid, privind implementarea Sistemului Unic de Urgență 112 în Republica Moldova. În același timp, Guvernul României prin Agenția RoAid a alocat 892 mii RON, în scopul derulării a diferite proiecte în domeniile energetic, cultural și de sănătate [6].

În 2020 ca urmare a H.G. nr.1092/17.12.2020 [7] Guvernul României a alocat suma de 16,5 milioane RON pentru sprijinirea eforturilor de combatere a pandemiei COVID-19 din R.Moldova, sub forma unui ajutor umanitar materializat în donații de echipamente medicale, medicamente, dispozitive medicale și a aprobat participarea unei echipe medicale (formată din doctori și asistente medicale) pentru tratarea pacienților infectați cu noul coronavirus [8]. De asemenea, a achiziționat și donat secției de Anestezie și Terapie Intensivă (ATI) a spitalului raional din Comrat echipamente de monitorizare a funcțiilor vitale în rândul persoanelor infectate cu noul coronavirus în valoare de aproximativ 43.000 euro [9].

În prima jumătate a anului 2021 România a donat în mod repetat R.Moldova doze de vaccin anti-COVID-19 în valoare de aprox. 400.000 euro [10] și a furnizat medicamente, echipamente medicale și de protecție pentru a contribui la combaterea răspândirii acestui virus în R.Moldova [11,12,13]. Valoarea ajutoarelor nerambursabile ale României acordate Republicii Moldova în domeniul medical în perioada 2014-2021 este expusă în tabelul 1.

Tabel 1. Valorile ajutoarelor nerambursabile acordate de România R.Moldova în domeniul medical, 2014-2021

An	Valoarea / Euro
2014	800.000
2019	180.000
2020	3.350.000

2021	500.000
TOTAL	4.830.000 euro

Surse; [5,6,7,9,10]

O altă acțiune conexă domeniului medical întreprinsă de statul român în cadrul cooperării transfrontaliere este cea prin care universitățile din România alocă sume nerambursabile prin acordarea studiilor universitare gratis pentru studenții din R.Moldova (prin rezervarea locurilor de la buget), fără plata taxelor universitare și cu plata burselor respective studențești pentru tinerii moldoveni. Între aceste universități sunt și cele de medicină [14,15,16], unde locurile rezervate românilor de pretutindeni se ocupă în fiecare an. Datele statistice confirmă că un procent din totalul de absolvenți moldoveni ai universităților de medicină se va întoarce să profeseze și să performeze în RMoldova, fapt cu urmări benefice pentru actualul sistem medical din R. Moldova și integral pentru societate, deoarece aceștia vor veni și cu un alt tip de gândire, deschisă la progrese și democrație.

3. Concluzii.

Toate aceste acțiuni și evenimente dovedesc că în ultimii 10 ani între România și R.Moldova există o permanentă cooperare transfrontalieră nu numai în domeniile economic și social dar și în domeniul medical, astfel putem afirma că România a investit, la propriu, în sănătatea cetățenilor R.Moldova prin intermediul echipamentelor medicale donate și a sumelor de bani nerambursabile alocate sistemului medical din această țară, iar acest tip de investiție are efecte pozitive și în economia reală a statului R.Moldova, întrucât „sănătatea umană stă la baza întregii activități economice” după cum reiese din dubla ei calitate „de condiție și de obiectiv al dezvoltării umane” [17], prin care se arată relația strânsă dintre sănătatea umană, creșterea economică și a nivelul calității vieții.

Bibliografie

1. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52011R0198&qid=1623139295135>
2. <http://www.mae.ro/node/1513.4>
3. <https://mfa.gov.md/img/docs/0001739.pdf>
4. <https://www.stirilekanald.ro/cat-costa-de-fapt-o-ambulanta-smurd-cu-tot-cu-echipamente-medicale-20098930>
5. <http://chisinau.mae.ro/local-news/1092>
6. <http://roid.ro/lansarea-proiectului-sprijin-pentru-instituirea-sistemului-unic-de-urgenta-112-in-republica-moldova/>
7. <https://gov.ro/ro/guvernul/procesul-legislativ/note-de-fundamentare/nota-de-fundamentare-hg-nr-334-30-04-2020&page=1>
8. <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/o-echipa-medicala-din-romania-pleaca-in-misiune-in-republica-moldova-pentru-a-spriji-personalul-medical-din-aceasta-tara-1299637>
9. <https://paranteze.com/news/romania-a-donat-echipamente-medicale-in-valoare-de-45-mii-de-euro-catre-spitalul-raional-din-comrat>
10. <https://www.digi24.ro/stiri/externe/vaccinul-astrazeneca-ieftin-in-tarile-dezvoltate-se-vinde-la-preturi-astronomice-in-tarile-cele-mai-sarace-care-ar-fi-motivele-1457799>
11. <https://www.unicef.org/moldova/comunicate-de-pres%C4%83/%C3%AEn-republica-moldova-ajung-vaccinurile-pfizer-biontech-livrate-de-covax>
12. <https://www.euneighbours.eu/ro/east/stay-informed/news/romania-doneaza-peste-50000-de-doze-de-vaccinuri-moldovei-cu-sprijinul-ue>
13. <http://chisinau.mae.ro/local-news/2008>
14. <http://www.umfcluj.ro/educatie-ro/admitere-ro/licenta-ro/itemlist/category/356-aropret>
15. <http://www.umfcv.ro/METODOLOGIE%20DE%20ADMITERE%20A%20ROMANILOR%20DE%20PRETUTINDENI>
16. <http://www.umfiasi.ro/ro/admitere/program-de-licenta/Pagini/Admitere-romani-de-pretutindeni.aspx>
17. Gorobievschi S. Concepte și abordări metodologice de evaluare și creștere a calității vieții, Chișinău: Tehnica-Info, 2013, p.184. ISBN 978-9975-63-346-8